

РЕШЕНИЕ

№ 17

гр. Велико Търново, 05.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ПЪРВИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ЯНКО ЯНЕВ

Членове: ГАЛИНА КОСЕВА
Димитринка Гайнова

при участието на секретаря МИЛЕНА СТ. ГУШЕВА
като разгледа докладваното от ГАЛИНА КОСЕВА Въззивно търговско дело
№ 20234001000210 по описа за 2023 година

С Решение № 52/10.04.2023г. по т. д. №319/2022г. ОС- Русе е признал за установено съществуването на вземане на В. Д. Г., ЕГН*****, от гр.София, *****, от С. Д. И., ЕГН*****, от гр.Русе, *****, за сумата 50 000 евро, частично от 500 000 евро, дължима по запис на заповед, издаден на 01.01.2019г. в гр.София, с падеж 21.12.2019г., ведно със законна лихва, считано от 30.06.2022г. до окончателното ѝ изплащане, за което вземане е издадена заповед № 1738 от 30.06.2022г. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 ГПК по ч.гр.д.№ 3531/2022г. по описа на РРС.

Присъдени са разноски за заповедното и исковото производства.

Срещу решението е подадена въззивна жалба от С. Д. И. от гр. Русе, като неправилно поради нарушение на материалния закон и допуснати съществени нарушения на процесуалните правила. Изложени са възражения, че не било установено по категоричен начин жалбоподателката да е подписала процесния запис на заповед- т.е. авторството на ценната книга оставало съмнително. Първоинстанционният съд не обсъдил наведения в отговора на исковата молба довод, че е житейски абсурдно ответницата да подпише запис на заповед за крупната сума от 500 000 евро в полза на лице, с което никога не се намирала в търговски или гражданскоправни отношения. Единствената сделка с косвеното участие на страните била договор за покупко- продажба на 50 дружествени дяла от капитала на „Виа Сити Строй“ ЕООД.

Претендирано е обжалваното решение да се отмени и искът да бъде

отхвърлен.

Ответникът по въззивната жалба я оспорва. Моли същата да бъде оставена без уважение, а решението- потвърдено. Претендира разноски.

Апелативен съд- Велико Търново, като прецени събраните по делото доказателства във връзка с възраженията във въззивната жалба и съобразно правомощията си по чл. 269 ГПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

За да постанови съдебният си акт ОС- Русе е приел, че в срок е предявен иск по чл. 422, ал.1 ГПК за съществуване на вземане, оспорено по реда на чл. 414 и чл. 415 ГПК, произтичащо от запис на заповед, ведно със законната лихва, считано от 30.06.2022г. до окончателното изплащане. По ч.гр.д.№ 3531/2022г. на РРС, въз основа на заявление от В. Д. Г. по чл.417 ГПК, е издадена заповед по чл.417 ГПК, срещу С. Д. И., за сумата 50 000 евро, ведно със законна лихва от 30.06.2022г., както и държавна такса и разноски. Посочено е, че вземането е частично, произтича от запис на заповед издадена на 01.01.2019г. общо за сумата 500 000 евро, с падеж на 21.12.2019г. Ответницата И. е подала в срок възражение по чл.414 ГПК срещу заповедта, като е заявила, че не дължи посочената сума.

Първоинстанционният съд е приел, че видно от представеният документ- запис на заповед, в заверен препис /л.4/, на 01.01.2019г. в гр.София, С. Д. И., с посочени ЕГН, лична карта и постоянен адрес, неотменимо и безусловно се е задължила да плати на В. Д. Г., с посочени ЕГН, лична карта и адрес, сумата 500 000 евро. Определен е падеж на записа на заповед- 21.12.2019г., че е платим без протест и разноски, както и място и дата на издаване- гр.София, 01.01.2019г. Положен е подпис на издател и са изписани ръкописно имената С. Д. И.. От приетото по делото заключение на съдебно-почеркова експертиза е установено, че подписа и ръкописно написаните три имена в записа на заповед са положени/изпълнени от С. И.. В исковата молба ищецът не е посочил каузално правоотношение, във връзка с което да е поето задължението по записа на заповед от ответницата, а нейната процесуалната позиция е, че не дължи нищо. Твърдяла е, че единствените отношения с ищеца, били по повод договор за продажба на дялове, сключен между „Виа Сити Строй“ ЕООД /представлявано от В. Г. въз основа на пълномощно от законният му представител/ и „Вилипал“ ЕООД /представлявано от нея/. Първоинстанционният съд е посочил, че е налице общо оспорване на вземането по записа на заповед от страна на длъжницата, което, с оглед указанията в цитираното ТР № 4/18.06.2014г. по т. д. № 4/2013г. на ОСГТК на ВКС, не създава задължение за ищеца да сочи и да доказва каузално правоотношение като основание за възникване на вземането /практика на ВКС, формирана по реда на чл. 290 ГПК с решение №17/16.02.2015г. по т.д. №116/2014 на ВКС, II ТО, решение № 12/30.01.2015г. по т.д.№ 2714/2013г. на ВКС, I ТО, решение №38/11.09.2015г. по т.д.№ 854/2012 на ВКС, II ТО/. Процесният запис на заповед съдържа всички изискуеми от ТЗ реквизити посочени в чл. 535, т. 1-7 ТЗ, вр. ал.3 на чл.536 ТЗ и е действителен. Падежът на записа на заповед към датата на подаване на заявлението по чл.417 ГПК /29.06.2022г./ е настъпил, не се твърди и няма отбелязване върху записа на заповед да е извършвано плащане на суми по него съгласно чл. 492, вр. чл.537 ТЗ, следователно задължението на ответницата за процесната сума по записа

на заповед не е погасено, падежът му е настъпил и то е изискуемо. Ответницата не е доказала да е погасила задължението чрез плащане или друг предВ. в закона способ, поради което вземането в предявения размер съществува, следователно искът е основателен, доказан и следва да бъде уважен изцяло така, както е предявен.

Фактическата обстановка по делото е изяснена от първоинстанционния съд въз основа на подробен анализ на приетите доказателства и настоящата инстанция я възприема при условията на чл.272 ГПК .

Видно от данните по делото на 01.01.2019г. ответницата е издала запис на заповед, с който се е задължила да заплати на ищеца сумата 500 000 евро с падеж на 21.12.2019г. Не се спори обстоятелството, че задължението не е платено. Ответницата е оспорила поемането на визираното в ценната книга задължение и положения подпис, твърдейки, че няма отношения с ищеца и не е подписала записа на заповед. Излага, че единствената сделка с косвеното участие на двама им е договор за покупко продажба на дялове от 21.11.2019г., с който Димитър Тодоров Попов- продавач, представляван по сделката от В. Д. Г., е продал 50 дружествени дяла от капитала на „Виа Сити Строй" ЕООД на представляваното от нея дружество „Вилипал" ЕООД, което е вписано в ТРРЮЛНЦ с рег. № 20191202183549.

Доказателствата по делото не установяват правоотричащото възражение на ответницата. Установено е чрез заключение на съдебно- почеркова експертиза, че подписът за издател в записа на заповед и ръкописно изписаният текст под подписа срещу „издател" в същата запис на заповед със съдържание „С. Д. И.", са изпълнени от ответницата С. Д. И.. Заключение не е оспорено и е прието като доказателство по делото от първата инстанция. Процесният запис на заповед съдържа всички изискуеми от ТЗ реквизити посочени в чл. 535, т. 1-7 ТЗ, вр. ал.3 на чл.536 ТЗ и е действителен- в него е посочено, че сумата по записа на заповед 500 000 евро е с падеж 21.12.2019г., т.е. падежът е определен по реда на чл.486, т.4 ТЗ - на определен ден. Оспорването на иска по чл.422 ГПК от страна на ответницата с твърдението, че задължението по записа на заповед е поето без между нея и ищеца да съществува каузално правоотношение, което да е основание за издаването му, е общо оспорване на удостовереното със записа вземане, поради което кредиторът не следва да доказва съществуването на такова правоотношение. В тези случаи ответникът следва да конкретизира възражението си, чрез посочването на обстоятелствата, при които е издал записа на заповед, като доказателствената тежест за установяването им е негова, а не да изисква съдът да обсъжда дали е житейски абсурдно да подпише запис на заповед за крупната сума от 500 000 евро в полза на лице, с което никога не се намирал в търговски или гражданскоправни отношения, в какъвто смисъл е направеното възражение във въззивната жалба.

Предвид установеното по делото и указанията, дадени в т. 17 от Тълкувателно решение № 4/18.06.2014 г. по тълк.д. № 4/2013г. на ОСГТК на ВКС, предявеният иск с правно основание чл.422 ал.1 ГПК е явява основателен и доказан, както е приел и ОС- Русе. Предмет на делото по предявен установителен иск по реда на чл.422 ал.1 ГПК в хипотеза на издадена заповед за изпълнение по чл.417 т.9 ГПК въз основа на запис на заповед, е вземането по редовен от външна страна менителничен ефект,

какъвто е настоящият. Ищецът- кредитор е доказал вземането си, основано на записа на заповед, за сумата 50 000 евро- частично от сумата 500 000 евро. При пряк менителничен иск, когато възраженията на издателя не се основават на каузално отношение между страните по спора, ищецът не е длъжен нито да сочи кауза, нито да доказва наличие на свое вземане по каузално отношение, обезпечено от записа на заповед. Ответницата не е установила възражението си, че не е подписала ценната книга. Оспорването на иска по чл.422 ГПК от нейна страна с твърдението, че между нея и ищеца не съществува каузално правоотношение, което да е основание за издаването му, е общо оспорване на удостовереното със записа вземане, поради което кредиторът не следва да доказва съществуването на такова правоотношение. Предявеният иск е основателен предвид действителността на ценната книга и недоказването от страна на ответницата на въведените възражения.

С оглед съвпадане на изводите на настоящата инстанция с тези на първоинстанционния съд, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

Разноски: За настоящата съдебна инстанция страните не са представили доказателства за направени разноски и списъци по чл. 80 ГПК. Жалбоподателката е освободена от внасяне на ДТ за въззивната си жалба, на осн. чл. 83 ал.2 ГПК, с определение №239/31.08.2023г. на ОС- Русе.

Водим от гореизложеното съдът

РЕШИ:

Потвърждава Решение № 52/10.04.2023г. по т. д. №319/2022г. на ОС- Русе.

Решението може да бъде обжалвано пред ВКС на РБ в едномесечен срок от съобщението до страните, при условията на чл.280 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____